

Rabbenu Tam-רבנו תם

Paroles : Itzik Manger (1911-1969), Musique : Hertz Rubin (1911-1958)

Lomir zingen dos sheyne lid,
haydl, didl, dam,
vi di goldene pave flit
ibern shvarts yam.
Un trogt a libes-brivele,
a sheynem libes-brivele,
far dem rabeynu Tam. (bis)

לאָמיר זינגן דאָס שיינע ליד,
הײַדל דיִדל דם.
ווי די גאָלדענע פּאַווע פֿליט
איבערן שוואַרצן ים
און טראָגט אַ ליבעס-בריוועלע
אַ שיינעם ליבעס בריוועלע,
פֿאַר דעם רבנו תם,
פֿאַר דעם רבנו תם.

Ver hot geshribn dos brivele ?
Haydl, didl, day
geshribn hot dos brivele
di malke fun Terkay.
Geshribn es mit royter tint ,
un farkhasmet es geshvind ,
mit heyse trenn dray. (bis)

ווער האָט געשריבן דאָס בריוועלע?
הײַדל דיִדל דײַ.
געשריבן האָט דאָס בריוועלע
די מלכה פֿון טערקײַ.
געשריבן עס מיט רויטר טינט
און פֿאַרחתמעט עס געשווינד
מיט הייסע טרערן דרײַ,
מיט הייסע טרערן דרײַ.

Vos shteyt geshribn in brivele?
Haydl, didl, du
rabeynu tam ikh libe dikh ,
vos-zhe shvaygstu, nu?
Ikh ese nish, ikh trinke nish ,
ikh ver tsezetst fun benkenish ,
ikh habe nisht keyn ru. (bis)

וואָס שטייט געשריבן אין בריוועלע?
הײַדל דיִדל דו.
רבנו תם איך ליבע דײַ,
וואָס זשע שווייגסטו נו?
איך עסע ניש', איך טרינקע ניש'
איך ווער צעזעצט פֿון בענקעניש,
איך האָבע נישט קײן רו!
איך האָבע נישט קײן רו!

Vos-zhe tut rabeynu tam?
Haydl, didl, day
er glet di peyes un di bord
un makht dray mol "fe" ...
Un dos tsigele in shtal,
un dos vayse tsigele
helft im unter''me'' (bis)

וואָס זשע טוט רבנו תם ?
הײַדל דיִדל דײַ.
ער גלעט די פּאַות און די באָרד
און מאַכט דרײַ מאָל "פֿע"
און דאָס ציגעלע אין שטאַל
און דאָס ווייסע ציגעלע,
העלפֿט אים אונטער "מע",
העלפֿט אים אונטער "מע".

Nu, un zi, di rebitsin?
Haydl, didl, doy
zi klapt im mitn valgerholts
un zogt tsu im azoy:
- shikses lign dir in zin,
nu un yakh un yakh vu bin,
dayn heys-gelibte froy? (bis)

נו, און זי די רעביצין?
היידל דיידל דוי.
זי קלאפט אים מיטן וואלגעהאלען
און זאגט צו אים אזוי:
שיקסעס ליגן דיר אין זין,
נו און יאך און יאך ווו בין
דיין הייס געליבטע פרוי,
דיין הייס געליבטע פרוי.

Treft, ver s'hot dos lid gemakht?
Haydl, didl, dam .
a shnayderyung hot es gemakht ,
Tsu lehakhes dem rabenu tam
Un shabes tsvishn tog un nakht
s'hot a lets arayngelakht
akurat tsum gram.(bis)

טרעפט ווער ס'האט דאס ליד געמאכט
היידל דיידל דאם.
א שניידערינג האט עס געמאכט
צו להכעיס דעם רבנו תם
און שבת צווישן טאג און נאכט,
ס'האט אַ לעך אַרײַנגעלאַכט,
אַקוראַט צום גראַם,
אַקוראַט צום גראַם.

RABBENU TAM

Chantons ensemble cette belle chanson.
Haydl didl dam.
Voici que le paon doré traverse le sombre océan
et porte une lettre d'amour
Une charmante lettre d'amour, à l'attention de Rabbenu Tam.

Qui donc a écrit cette lettre ?
Haydl didl day

C'est la reine de Turquie qui l'a écrite,
Ecrive à l'encre rouge.
Et promptement cachetée par trois chaudes larmes.

Qu'est-il donc écrit dans cette lettre ?
Haydl didl du
Rabbenu Tam, *je t'aime**
Quelle est la raison de ton silence ?
Je ne *mange* plus, je ne bois plus
Et je me languis de toi à mourir
Je *ne trouve* pas la paix

Que fais alors Rabbenu Tam ?
Haydl didl dam.
Il se lisse ses papillotes et la barbe
Et répète trois fois Pff !!
Quand à la petite chèvre dans l'étable,
Cette petite chèvre blanche
Fait chorus en émettant un 'Mee..'
Bon, et sa femme ?
Haydl didl dam
Elle le frappe avec son rouleau à pâtisserie
Et lui dit ainsi :
Tu n'as que des femmes en mauvaise vie en tête
Et *moué* et *moué*** ? Qui suis la femme que tu aimes tant.

Devinez qui a écrit cette chanson ?
Haydl didl dam
Hé bien, c'est un jeune tailleur
Pour le rendre bien colère.
Le shabbat au crépuscule
Un lutin en a bien ri
En rime précisément.

* : en italique, prononcé à l'allemande

** : En yiddish provincial

RABBENU TAM

Jacob ben Meir Tam, connu comme **Rabbenu Tam** (1100 - 1171), était un petit fils de Rashi, né dans le village de Ramerupt. Son surnom, "Tam" provient de son prénom biblique Jacob décrit comme "Tam", sous entendant un caractère droit et digne de confiance.